

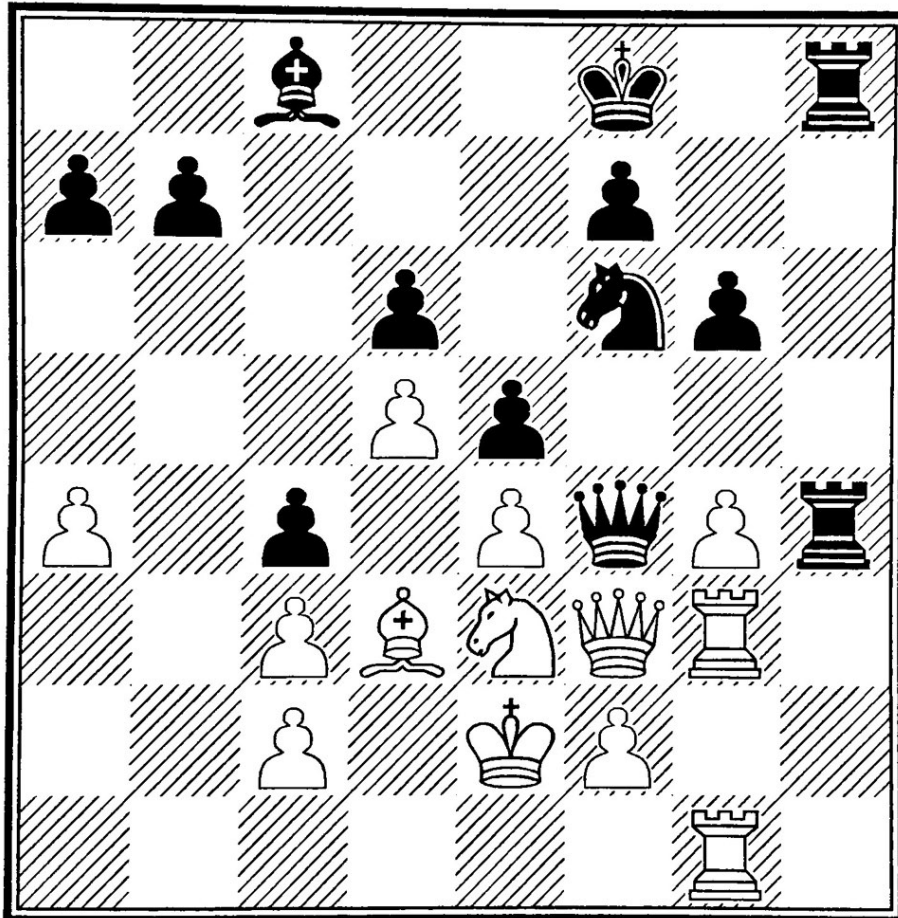

Majdraget

Nummer 1-2000

Medlemsorgan för Majornas Schacksällskap

Våren 2000

INNEHÅLL I MAJDRAGET nr 1 2000

<u>Sida</u>	<u>Artikel</u>
2	Innehåll, MSS styrelse e t c
3	Ordförandespalten
4-7	Notiser
8-12	Öppningsteori: Lettisk gambit
13-14	Verksamheten: Nytt KM vandringspris
15-19	Tävlingsreferat: "Öden och äventyr i sarspelets djungel"
20	Juniorsidan
21-22	Resultatbörs
23	Läsarbrev: Rapport från Bohuslän
24-32	Partispalt
33-34	Debatt: "Schackspelare är precis som människor"
35	Rankinglistan

Majornas SS styrelse 2000

Ordförande:	Kenneth Fahlström	Tel. 14 17 71 A:765 85 06
Vice ordförande:	Jan Krüger	Tel. 41 68 88
Sekreterare:	Göte Teiffel	Tel. 14 89 10 M:070-340 11 89
Vice sekreterare:	Jens Lejhäll	Tel. 775 72 32 M:0709-775 723
Kassör:	Bo Berg	Tel. 706 95 92
Ungdomsansvarig:	Hans Thorén	Tel. 88 07 71 M:0708-82 48 38
Intendent:	Kaj Johansson	Tel.774 16 28 A: 773 10 00
Suppleant:	Göran Sernmyr	Tel. 24 59 54 M:070-401 58 22
Suppleant:	Tomas Thornfält	Tel. 22 38 82

Majornas SS bildades den 12 November 1907 på Cafe Stjärnan, beläget på Allmänna vägen, mitt i Majorna. Grundaren hette Gustav Cedergren.

Ansvarig utgivare av Majdraget:	Kenneth Fahlström
Majdragets redaktion:	Göran Sernmyr och Göte Teiffel

Tack till alla som lämnat artiklar, synpunkter mm !!!

Omslagsbilden: Diagrammet är taget ifrån partiet mellan Frans G Bengtsson och Oscar Nilsson från Påsktäflingarna 1918. Ställningen är uppkommen efter svarts 33:e drag c4!. Ställningen pryder numera MSS nya KM-vandringspris, snidat av Carl-Olof Wiman.

ORDFÖRANDESPALTEN

Vi blickar framåt

Det så omskrivna och omtalade nya årtusendet är så äntligen här. Få saker har väl engagerat så många och diskuterats så mycket under så lång tid som detta millennieskifte. När det så äntligen blev av märktes väldigt lite, ja i stort sett ingenting. Det var väl i och för sig bra att det inte uppstod några allvarliga problem, men nog verkar det som om pseudoförändringar diskuteras mer än de verkliga.

Nu några verkliga förändringar för Majornas SS.

Ut ur lokalen! Förhoppningsvis kommer en lösning på vårt lokalproblem som innebär att det blir lättare att ta sig ut ur lokalen. En ny nödutgång. Enda hotet är väl av ekonomisk natur men det finns trots allt ett stort hopp. Klubbledningen ser med tillförsikt framåt.

Nya tävlingar. Hans Thoren och Jens Lejhall planerar för nya och ändrade tävlingar, öppna för fler än klubbmedlemmarna. Vi skådar med spänning framåt.

Ett nytt vandringspris i KM. Unikt! Personligen har jag aldrig hört talas om något liknande och det kan nästan få en avdankad och ringrostig ordförande att börja fundera i banor som träning och KM-startar. Ett pris som kommer att pryda sin plats var det än hamnar. Ett stort tack till prisets skapare, Carl-Olof Wiman. Med konstnärlig och kulturell blick spanar vi framåt.

Division I. Här kommer Majorna. I överlägsen stil har klubben segrat i division II, grupp 4.

Vi räknar med att bli ett stabilt division I-lag. Klubben siktar uppåt och framåt.

Nog med förändringar för klubben. Som avslutning kan jag bara önska att alla klubbmedlemmar kan se fram mot en skön vår och sommar.

Tack för ordet

Kenneth Fahlström
Ordförande

NOTISER

Av Göte Teiffel

Stavningsreform

Några riksdagsmän har motionerat om att svenskan skall moderniseras beträffande stavningen. Sjä-ljudet, som har ställt till så mycket problem för alla, skall förenklas. Schack t ex kommer att stavas sjack, om deras förslag går igenom.

Kvällsvårdar

Har vi sedan ett tag tillbaka. Detta betyder att varje kväll är det någon ur styrelsen eller någon annan, som ansvarar för servicen åt de som är där, d v s ordnar med fiket eller något annat. Hela hösten alla kvällar är fullt bemannade. Detta hindrar självfallet inte att någon annan hjälper till, om den ansvarige för tillfället är upptagen vid brädet.

Bäst i laget

för säsongen 1998-99 är för tillfället omöjligt att kunna räkna fram. Det är matchprotokollen från lag-DM, som är försvunna ur tävlingskommitténs pärm, vilket gör att vi fortfarande inte kan utse säsongens bästa lagspelare.

Startavgifter

Får vi betala när vi deltar i olika tävlingar såväl inom som utanför distriktet. Styrelsen har därför taget ett beslut, som innebär att när våra juniorer som seniorer startar i

tävlingar, som arrangeras utanför Göteborg skall i fortsättningen betalas av Majornas SS. Som motprestation förväntar sig styrelsen något bra matchprotokoll eller någon intressant artikel publiceras i Majdraget. Beslutet gäller fr o m sommarens SM.

KM

Har spelats och årets mästare blev Gunnar Fredin. Vi gratulerar.

KM's vandringspris

har efter Terje Torgheims tre segrar, under åren 94-96, för evigt hamnat i dennes prisskåp. Vi gratulerar.

Ett nytt kommer att uppsättas. Hur många år skall detta nya vandra innan det är moget för att slå sig till ro för gott?

Schackböcker i gåva

Efter en avliden schackspelare i Spårvägens SK har vi i gåva fått en del schackböcker, som nu ingår i vårt bibliotek.

Schack-SM

I schack-SM hade vi med fem deltagare. Bäst gick det för Lasse Spolin, som avancerade till mästartklassen. På andra platser i denna utgåva finns det några andra notiser om denna tillställning.

Västhissen

har också spelats, med blandat resultat för såväl våra egna som andras deltagare.

Majornas SK

är för oss en obekant schackklubb. För SSF är denna klubb välbekant, den var nämligen med i allsvenska hela förra säsongen., i varje fall på SSF's hemsidor, där resultaten efter varje spelad omgång kungörs. Där envisades den på landets baksida placerade centralorganisation med att kalla oss för Majornas SK. Trots flera påpekanden på alla möjliga sätt, bl a via telefon och E-post, gick det ändå inte att få någon ändring. På årets hemsidor heter vi numera Majorna SS. Den nog så viktiga bokstaven s har i vårt namn fallit bort. Det kanske kan löna sig att skicka en räkning till SSF med ett krav på en hundralapp, efter känd formulering, "felaktigt ifylld hemsida" á 100 kr.

E-post

är numera ett välkänt sätt att snabbt och billigt att få fram meddelanden till många mottagare. I fortsättningen kommer därför MSS's medlemmar, de som har E-post, att få utskick på detta moderna sätt. De som inte har denna möjlighet, kommer självfallet att få alla nyheter på det gamla vanliga sättet. Undantaget är Majdraget, som kommer att sändas ut via Postverket.

Nya medlemmar

Under höstsäsongen har vi fått några nya medlemmar. Bo Berg, som inte spelat på ett femtontal år, har återvänt till sin ungdoms förening och deltar i årets KM. K-G Vinsa, har lämnat Götaverken och är nu lagledare för vårt fjärdelag. Patric Miketinac är helt färsk.

Peter Östberg, en ärrad kämpe från Alingsås S K, representerar oss f r om årsskiftet. Helge Berg och Erik Göransson som när det begav sig representerade Hövdingen.

Välkomna skall alla vara.

Förlorade söner

Gunnar Fredin har gått över till Proletären och representerar denna förening f o m den gångna höstsäsongen. Dessutom har vi tvingats att stryka fem stycken, som inte hade betalat sin medlemsavgift. Mer om detta på annan plats.

Kopiator

har vi en som de flesta andra föreningar. Vår har varit på dåligt humör och inte fungerat på länge. Nu är den helt slut och en ny kommer att införskaffas.

Styrelsens möten

kommer så småningom att publiceras på nätet , i lättlästa sammandrag.

Redaktör sökes

Intresserad av att ta hand om Majdragets juniorsida(or). Ålder spelar ingen roll. Hör av dig!

Protokoll

är som bekant en välkänd företeelse för en schackspelare. Protokoll kan även föras i samband med medlems- och styrelsemöten, vilka också är nog så viktiga. Här skrivs det ner fattade beslut och om de dessutom beskriver bakgrunden och annat intressant kan dessa med åren bli en viktig historisk dokumentation i en förenings verksamhet.

Majornas SS har i stort alla protokoll kvar från bildandet 1907. Även om desamma stundtals har sina brister kan man ändå läsa en hel del, viktigt som mindre viktigt.

Protokoll kan skrivas på många sätt, torrt och sakligt, ibland med en liten knorr, men ibland med helt obegripliga formuleringar. Stundtals med goda avsikter, men resultatet blir ändå så fel.

Efterföljande citat är klassiskt, och för säkerhets skull meddelas att raderna inte återfinns i MSS gamla handlingar:

Emedan förre sekreteraren avflyttat från orten och protokollet från föregående möte icke kunnat återfinnas antogs förslag om att protokollet från föregående möte skulle godkännas i den ordalydelsen det skulle haft därest det hade återfunnits.

Inez på hemmet spelar än

Göteborgs-Posten är som bekant en daglig morgonkollega och för några månader sedan och hade tidningen ett socialt reportage från ålderdomshemmet Kostern, som ligger vid Masthuggstorget. Ur detta kan följande rader vara värda att låta gå till historien:

Inez Härnelius på våning 3 har ett bekymmer. Hon är ensam schackspelare i hela huset. I brist på villiga motståndare ligger brädet undangömt i ett skåp och pjäserna i en byrålåda. Så nu sitter hon där oftast i sin favoritfätölj, med fotpall utan någon att gå ett parti mot.

Inez är 103 fyllda.

Fotograf Granat utmanar och änkefru Härnelius skiner upp. Hon placerar brädet på rullatorn, hittar en smart öppning och försätter den nästan 60 år yngre medspelaren i bryderi. Efter en kvart är spelet över och Granat desarmerad.

Det var ingen svår motståndare, säger gammalmästarinnan, fyrar av ett kluckande skratt.

Calle Wiman, drygt 81, är en junior i det här sammanhanget.

Schackträning

Har bedrivits på lördagarna under våren. B l a har IM Rickard Winsnes hållit föredrag vilket varit mycket uppskattat. Intresserad?

Ring Itai Panas T 775 28 89

Humphrey Bogart

är som bekant en av filmhistoriens stora klassiker, Vem minns inte honom från 'Casablanca', där han som bekant inte fick ihop det med Ingrid Bergman.

Som bebis var han fotomodell i en annons för barnmat. Vid vuxen ålder försörjde han sig faktiskt som schackspelare. En dollar per parti fick han för att spela mot allmänheten.

Därefter blev han som bekant en riktig superstar på filmduken. Den minnesgode kan kanske erinra sig att han i 'Casablanca' vid ett tillfälle sitter och plockar med några schackpjäser.

Play it again Sam.

Men filmhistoriens mest berömda schackscen är säkerligen den ur Ingmar Bergmans 'Det sjunde inseglet' där 'Döden', spelad av Bengt Ekeröth, har utmanat riddaren Max von Sydow, på ett parti.

Ingmar Bergman, ångestens självklare mästare, har däremot enligt egen utsago aldrig spelat schack.

Det borde han göra!

Lokalen

Vår segslitna fråga om vi skall, läs måste flytta, från Sannaskolan, har nu kanske löst sig. Räddningstjänsten har nämligen accepterat vårt förslag om att i juniorrummets yttervägg ta upp för en

utrymningslucka, kompletterat med en stege. Kostnaden för detta håller på att räknas fram av Stadsdelsförvaltningen. Klart är emellertid att det blir en billigare lösning än en utrymningstrappa upp i Sannaskolan.

Vi återkommer med närmare besked så fort det går. Vad nu denna önskan om snabbhet innebär, för det går som bekant inte undan det här ärendet och ändå är det inga politiker inblandade.

Några föredömen

Terje Torgheim har donerat 500 kr till ungdomsarbetet och dessutom lika mycket till ett nytt vandringspris till KM. Mera om detta på annan plats.

Martin Johansson, nybliven senior, reste i höstas på långtidssemester till fjärran östern. Innan han gav sig iväg betalade han sin medlemsavgift för år 2000. Trots att han är GAISare, får vi väl ändå i det här sammanhanget kalla honom för ängel. Som sådan är han ett verkligt föredömligt föredöme.

Heders båda två.

Städning

Varför är det ingen som bryr sig om att städa i lokalen?

Gör åtminstone din plikt och ta bort ditt skräp efter Dig, samt torka upp på golvet när Du spiller!!!

Spela SM i Örebro?

Ring Göran Sernmyr 24 59 54, som önskar resesällskap.

ÖPPNINGSTEORI

Av Göran Serrmyr

Lettisk gambit

Inledning

Den som har varit med i klubben ett tag, kan knappast ha missat blixtduellerna mellan Leif Ström och Rolf Sannes. Kväll efter kväll och år efter år, har de kämpat på. De har säkert spelat flera tusen partier mot varann.

Vad är det för speciellt med det då?, undrar den oinvidige. Jo, de har enbart spelat en enda öppning mot varandra, nämligen Lettisk gambit. Många har med glädje och entusiasm bevitnat dessa tuffa dueller. Den ena kvällen har Leif kommit med en nyhet och den andra kvällen var det Rolfs tur, o s v.

Att det är en populär öppning, även i stora schackvärlden, förstår man när man får reda på att det finns en publikation som heter "The Latvian gambit monthly". Jag har inte läst den men har försökt att kika på öppningen i några öppningsböcker. Dessutom har jag fått en viss hjälp av Leif Ström.

Gambit

Detta innebär att man gör ett eller flera bondeoffer redan i spelöppningen. Ordet Gambit kommer ifrån det italienska "Dare

il gambetta", d v s sätta krokben för någon. Syftet med gambiten är att kunna utveckla sina pjäser fortare än motståndaren och på så sätt snabbare komma till angrepp eller få initiativet. Just initiativet är guld värt i schack.

Gambitspel

Den gamle amerikanske stormästaren Rubert Fine har kommit med några enkla råd i ämnet.

Det visar sig klart att alla gambitar som uppstår efter 1. e4 e5 har tre viktiga gemensamma kännetecken.

1. Attacken är riktad direkt mot den mest sårbara punkten i svart ställning, f7.
2. Om svart vill behålla materialet måste han ställa in sig på en eftersatt utveckling.
3. Det bästa sättet att möta en gambit är att godta offret och sedan koncentrera sig på snabb utveckling. Ibland kan det bli nödvändigt att ge tillbaka extrabonden/materialet. Att avstå ger bäst lika spel. Ibland kan det vara psykologiskt riktigt att strunta i offret.

4. Svart bör spela d5 så fort som möjligt för att slippa en krampaktig ställning.

Lettiskt, C40

Själva dragen i öppningen inleds enligt följande:

1.e4 e5 2. Sf3 f5. Detta är den urtypiska ställningen. Den analyserades redan på 1600-talet av italienaren Greco och kallas även "The Greco countergambit". Det är först på 1920-talet man börjar kalla öppningen för lettiskt. De lettiska spelarna Apscheneek och Bechtin introducerade öppningen i seriöst turneringsspel. Bland dagens stormästare är det svenske Jonny Hektor som har spelat den vid ett flertal tillfällen

Stormästarna Keres och Filip har kartlagt öppningen för ECO:s räkning och den engelska stormästaren och schackpublicisten Raymond Keen kallar draget 2. - f5 för "The ultra sharp reaction".

När man har studerat öppningen något, upptäcker man att det finns många roliga och taktiska finesser. Trots att man anser att lettiskt är en schackteoretiskt vederlagd spelöppning, kan man säkert överraska och ta hem en och annan fallseger ibland klubbspelare. Öppningen har högt psykologiskt överraskningsvärde. Men det gäller att vara mycket väl påläst. Häng med!

De vanligaste fortsättningararna efter

1.e4 e5 2. Sf3 f5:

Jag tänker enbart visa några få korta varianter och visa vad för ställningar som kommer upp ur dem. Sen kan du själv avgöra vilken som känns bekvämast för dig.

A: 3 exf5

Det finns bara en huvudvariant enligt ECO II. Den leder till att vit står något bättre.

1. e4 e5 2. Sf3 f5 3. exf5

3. - e4 4. Se5 Sf6 5. Le2 d6 6. Lh5+ Ke7 7. Sf7 De8 8. Sc3 Sxh5 9. Sd5+ Kxf7 10. Dxh5+ g6 11. fxg6 Kg7

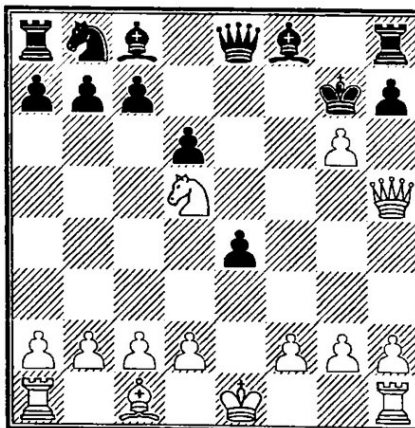

Diagram nr. 1: Efter 11. - Kg7
(Huvudvariant i 3.exf5-varianten)

Lästips:

Kosten: "The Latvian Gambit"
Fine: "The ideas behind chess openings" (1989)

B: 3 Sxe5

Det starkaste enligt Estrin, den 7:e korr-världsmästaren. ECO anger fem huvudvarianter. Fyra leder vit till det bättre spelet och en till svart utjämning

Detta är den för tillfället mest spelade varianten av Leif och Rolf. Här frångår jag ECO:s omdömen och går helt på Leif Ströms kommentarer.

1. e4 e5 2. Sf3 f5 3. Sxe5

B1 3. - Sc6 4.Dh5+ g6 5. Sxg6 Sf6 6. Dh4 Tg8

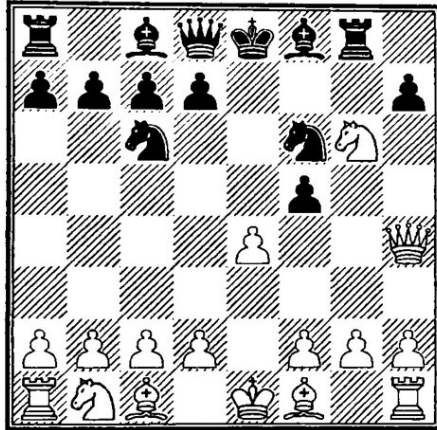

Diagram nr 2:Efter 6. – Tg8
("Sannes-Strömvarianten")

B1.1 "Favoritvarianten"

Utgå ifrån Diagram nr 2:

7.Sxf8

7. - Tg4

(7, - Kxf8 8. d3! Enl RS)

8. Dh6 Txe4+ 9. Le2 De7 10. Sc3

(10.Sxh7 Txe2+ 11. Kd1 Sg4 12. Dh5+ Kd8 och svart står bättre)

10. - Txe2 11. Sxe2 Sd4

12. O-O Sxe2+13. Kh1

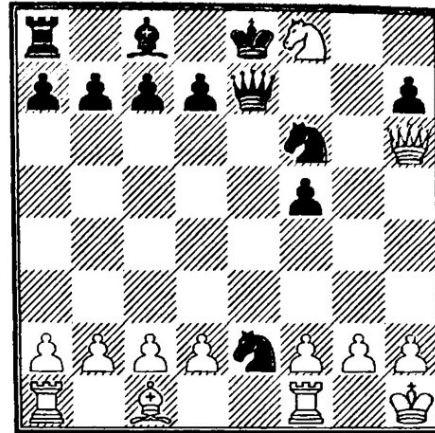

Diagram nr. 3:Efter 13. Kh1
Svart är kvalite' och bonde under men kan ta springaren på f8.
Svart planerar:

B1.1.1

Fortsätt från Diagram nr. 3:

13. - Sg4 vilket hotar dam. Vit kan fortsätta med **14. Dh5+ Kf8 15.Df5+** och planerar att göra a d3 följt av Lg5.

B1.1.2

Fortsätt från Diagram nr. 3:

13. - Dxf8 14. De3+ De7 15. Dxe7 Kxe7 16. Te1+! Fördel vit.

B1.1.3

Fortsätt från Diagram nr. 3:

13. - d6 14. d3 Sxc1 15. Taxc1 Dxf8

Svart har två pjäser för torn och bonde. Ex. Tce1+ Kf7! är helt OK för svart enligt Leif.

Egna anteckningar:

B1.2 "Nya Varianten"

1. e4 e5 2. Sf3 f5 3. Sxe5 Sc6
4. Dh5+ g6 5. Sxg6 Sf6 6. Dh4
Tg8 Utgå ifrån Diagram nr.2.

7. e5

B1.2.1

7. - Txxg6 8. exf6
Ser bra ut för svart.

B1.2.2

7. - Sxe5 8. Sxe5 De7 9. f4
(Ej 9. d4 p g a 9. - Tg4! och "Det
är kört för vit" enligt Leif. P g a
fortsättningen 10. Dh3 Txd4.....)
9. - Tg4
9. - d6 10. d4 dxe5 11. fxe5 Se4
12 Dxe7 Lxe7 med svart fördel.
10. Df2 Se4 11. Df3 d6 12. Sxg4
fxg4 13. De3

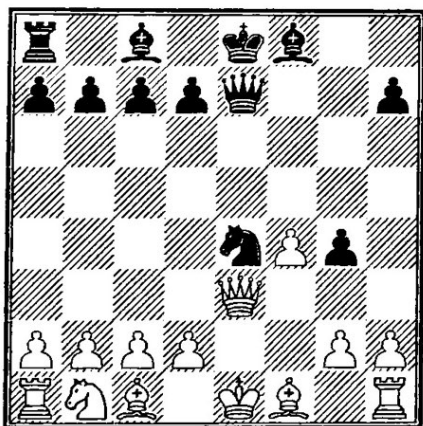

Diagram nr. 4: Efter 13. De3.
Vit ser ut att ha klarat ut det hela
och har torn över

ECO:s replik.

ECO II vederlägger svarts svar
3. - Sc6 enligt följande:

1.e4 e5 2. Sf3 f5 3. Sxe5 Sc6
4. Sxc6! dxc6 5. d4 Sf6 6. e5 Se4
7. Le3 c5 8. g3 cxd4 9. Dxd4
Duras-Neuman Hilversrum 1903.

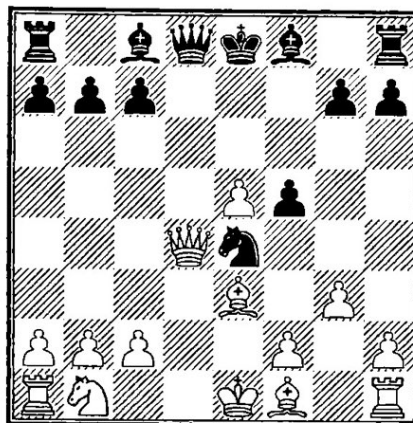

Diagram nr.5: Efter 9. Dxd4.
Fördel för vit enl ECO. Det borde
finnas förstärkningar för svart.

B2 ECO:s huvudvariant

1. e4 e5 2. Sf3 f5 3. Sxe5
3. - Df6 ("Damerna först")

B2.1

4. d4 d6 5. Sc4 fxe4 6. Se3 Sc6
7. Sd5 Df7 8. c4 o s v.

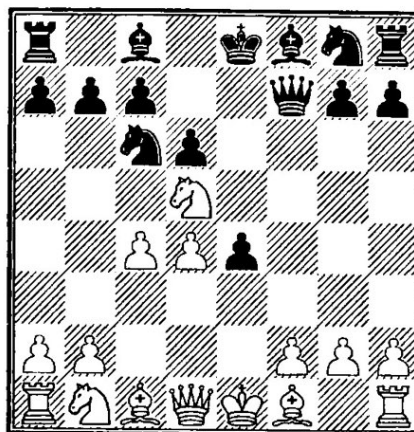

Diagram nr. 6: Efter 8. c4

B2.2

1. e4 e5 2. Sf3 f5 3. Sxe5

Df6

4. Sc4 fxe4 5. Sc3 De6

(Alternativt Dg6)

6. d3 Sf6 7. dxe4 Lb4 8. Se3

Sxe4 9. Ld3 Sxc3 10. bxc3

Lxc3+ 11. Ld2 Df6

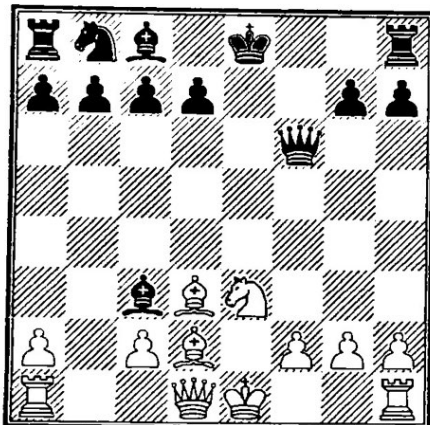

Diagram nr.7 Efter 11. – Df6

Kan ju se lovade ut för svart rent materiellt. Men hur verkar det rent utvecklingssmässigt och positionellt?

C: 3 Lc4

Vederläggningsdraget enligt Keres analyser. ECO II anger två huvudvarianter, vilka leder till fördel för vit.

Kan även bli en början på en forcerad variant där vit offerar de mesta av sina pjäser.

1. e4 e5 2. Sf3 f5 3. Lc4

C1 3. - fxe4

3. - d6 leder till Philidors försvar.

4. Sxe5 Dg5

Alt. 4. - d5 5. Dh5+ g6 6. Sxg6

Sf6 7. De5+ Le7 8. Lb5+ c6 9.

Sxe7 Dxe7 10. Dxe7 Kxe7
11. Le2 Tg8 12. g3 och vitär bonde över.

5. d4!

(5. Sf7 Dxc2 6. Tf1 d5 7. Sxh8? dxc4 8. Dh5+ g6 9. Dxc7 Lh3!!)

5. - Dxc2 6. Dh5+ g6 (6. - Kd8??

7. Sf7+ Ke8 8. Sd6++ Ke7 De5+)

7. Lf7+ Kd8 8. Lxg6 Dxc1+ 9.

Ke2

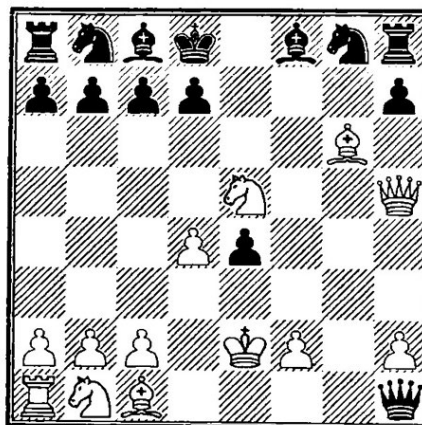

Diagram nr 8: Efter 9. Ke2.

Svart har här tre olika fortsättningar:

C1.1: 9. - d6

C1.2: 9. - c6

C1.3: 9. - Dxc1

C1.4: Spela inte 9. - hxg6 för det förlorar snabbt. Ex. 10. Lg5+ Le7 11. Dxc7 Lxg5 12. Dxc8+ Ke7 13. Df7+ Kd6 14. Sc3! och sen matt på b5 eller damvinst.

C1.5: Även 9. - Dg2 blir dåligt p g a 10. Sf7+ Ke8 11. Sd6++ Kd8 12. Lxe4 Sf6 13. Lg5 osv.....

Avslutning

Det är mycket att upptäcka, eller hur! Nu är det din tur att ge Rolf och Leif på nöten. "Go for it!!"

VERKSAMHETSNYTT

Nytt vandringspris i KM

Efter det att 1996 år KM var avslutat hade Terje Torgheim erövat det dåvarande vandringspriset för alltid.

Terje har donerat en grundplåt till ett nytt, som nu är klart och skall gälla från och med 1997 års KM. Detsamma har tillverkats i trä av Calle Wiman och är i form av schackställning som uppkom i ett parti som spelades 1918, mellan MSS legendariske spelare Oscar Nilsson 1890-1969 och den sedermera så berömde författaren Frans G. Bengtsson 1894-1954. I de inledande diskussionerna om prisets utformning deltog även föreningens sekreterare och dess ordförande. Bild på priset se nedan.

Matchen, som spelades i Lund, ingick i en turnering mellan Stockholm, Göteborg, Skåne och Köpenhamn. Oscar Nilsson, som spelade svart, har dragit c4 i sitt trettiofjärde drag, ett offer som var inledningen till en elegant upprullning av vits försvar. Diagrammet av denna ställning är visat på omslaget och matchprotokollet i sin helhet under partispalten.

Priset har fått namnet 'I Västerled', som lånats ur Frans G. Bengtsson berömda vikingaskräna 'Röde Orm, vars första del just heter 'I västerled'. Namnet anknyter självklart också till Majornas SS västliga hemvist.

Frans G. Bengtssons studier i Lund försinkades av klassiskt studentliv, versövningar, sjukdom samt schackspel. Så småningom skaffade han sig emellertid en gedigen historisk utbildning och skrev under trettio-talet en prisad biografi över Karl XII. Under 40-talet kom så den mycket burleska 'Röde Orm'.

Ur hans essä 'Schackspelaren' kan följande rader vara värt att citera:

"Bland alla allvarligt odlade förströelser, som kulturmänniskan under tidernas lopp funnit på att förläna innehåll åt sin tillvaros fundamentala tomhet, torde det finnas få, kanske ingen, med sådan allt uppslukande attraktion som schackspelet för dem som en gång råkat i dess nät."

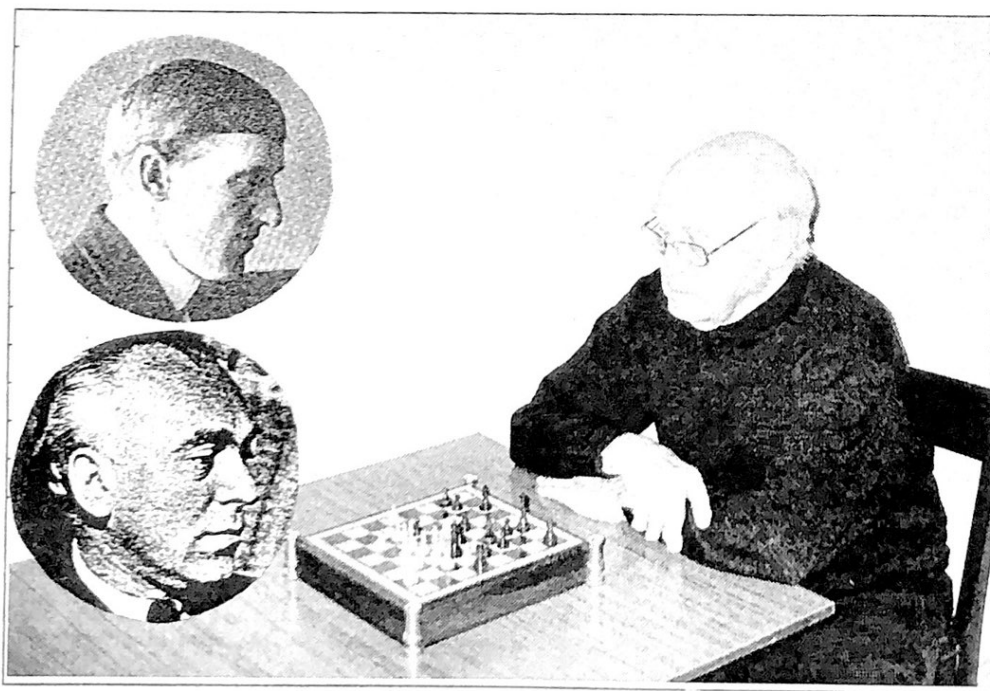
Calle Wiman behöver väl för dagens medlemmar ingen närmare presentation. Priset som han tillverkat är med all säkerhet unikt i sitt slag och ett verkligt mästerverk av finsnickeri. Den spelare som småningom för alltid erövrar vandringspriset får placera detsamma på en verklig hedersplats.

Vår numera så smått flegmatiske ordförande har allvarligt börjat fundera på, lovat eller hotat, om han inte skall ställa upp i KM så småningom. Nu blir det alltså konkurrens.

I priset finns det redan tre inteckningar; 1997 Mikael Arnelind och 1998 och 1999 Gunnar Fredin.

Må bäste man vinna.

Lycka till alla!

Mästaren och hans mästerverk. Calle Wiman vid vandringspriset.
Ovan till vänster beundrar Oscar Nilsson och under honom Frans G.
Bengtsson priset uppifrån Caissas himmel.

TÄVLINGSREFERAT

Av Gunnar Fredin

Öden och äventyr i sarspelets djungel

"Hur kunde DU bli klubbmästare? Du är ju helt V-Å-R-D-E-L-Ö-S!" menade en ölkaxig Jens Lejhall under fjolårets lusseblixt. För en gångs skull blev jag faktiskt svaret skyldig. Så här gick det till: Efter nio ronder i 1998 års KM stod fyra spelare på samma poäng (6,5/9), och sarspel i utslagningsform tillgreps. I semifinalen mot Lars Olsson började jag med förlust men kunde lyckligtvis kvittera i det andra partiet (se Majdraget 1/99). Sedan hemförde jag snabbshacksavdelningen med 2-0 efter en närmast osannolik svindel i det andra partiet. Kennet Karlsson besegrade Lars Spolin, och därmed var det bäddat för "drömfina".

KM-98 Sarspel parti 1:

Vit: Kennet Karlsson
Svart: Gunnar Fredin

B 06

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. Le3 Sf6 5. f3

Vit förstärker sitt centrum och möjliggör framstöten g2-g4. Denna populära variant leder ofta till skarpt spel.

5...c6 6. Dd2 b5 7. Ld3

En flexibel fortsättning där vit inte röjer sina avsikter. Mer rakt på sak är 7. Lh6 eller 7.h4. En viss Kasparov har spelat 7. Sge2 i ett känt vinstparti mot Topalov.

7...Sbd7 8. Sge2 0-0

Huvudlöst eller tufft? Klart är att svart frivilligt rockerar in i ett stormangrepp. Ett förnuftigt alternativ är 8...a6 som förbereder c-bondens framryckning.

9. g4 Sb6 10. h4 e5

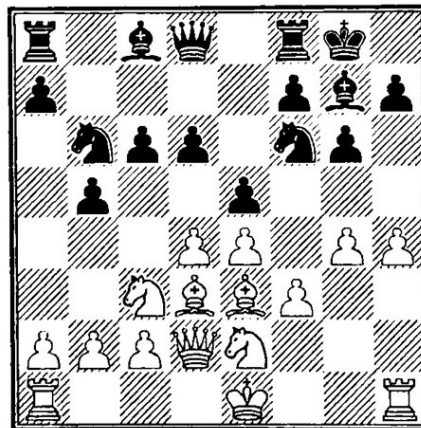

Diagram efter 10. – e5

11. h5

Under partiet fruktade jag detta logiska drag, men det hade gagnat vits syften att först upphäva spänningen i centrum. Efter 11. dxe5 dxe5 12. b3 har svart mycket svårt att komma till motspel och vit kan snickra vidare på sitt angreppsbygge.

11. Sfd7 12. Lh6 De7 13. Lxg7
Kxg7 14. hxg6 fxg6 15. Dh6+
Kg8 16. Dh3 Lb7

Svart har klarat anstormningen
övertäckande väl. Trycket mot f3
irriterar vit under resten av
partiet.

17. d5?! b4

Efter 17...cxd5 18.exd5 Sxd5 är
19. Lxg6! obehagligt.

18. Sb1?

Nödvändigt var 18. dxc6 bxc3
19.cxb7 cxb2 20. Tb1 med
ungefär lika spel, även om jag
föredrar svarts ställning.

18...Sc5 19. dxc6 Sxd3 20. cxd3
La6

Bonden på c6 är ointressant; den
påverkar inte spelet.

21. Sd2 Lxd3 22. Sg3 Tf7 23.
Dh6 Sa4 24. b3 Sc5 25. De3
Taf8

Binder Sd2 vid försvaret av f3.
Svart har klar fördel, och
dessutom är vit i tidsnöd.

26. 0-0-0 a5 27. Th6 a4 28. bxa4
Da7 29. Sb1?

Med hängande kläpp går vit i
fällan, men det fanns ändå inget
vettigt försvar.

29... Sb3+ 30. Uppgivet

Nu växte kammen. Men det andra
partiet skakade om mig rejält!

KM-98 Särspel parti 2:

Vit: Gunnar Fredin
Svart: Kennet Karlsson

1.e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4.
La4 Sf6 5. d4 exd4 6. 0-0 Le7
7. e5 Se4 8. Sxd4 Sxd4 9. Dxd4
Sc5 10. Sc3 0-0 11. Lg5 Lxg5
12. Dxc5 Le7 13. De3 d5 14.
Td1

Jag har spelat spansk
centrumbambit sedan juniortiden,
och den här ställningen har jag
haft på brädet åtskilliga gånger.
Men nu slog blixten ned!

14...c5?!(!?)

Vid Belsebub och alla hans
demoniska undersåtar! Så kan
man väl ändå inte spela!? Det tog
flera minuter att hämta sig från
chocken; sedan låtsades jag tänka
ytterligare en stund innan jag
drog...

15. Sxd5 b5

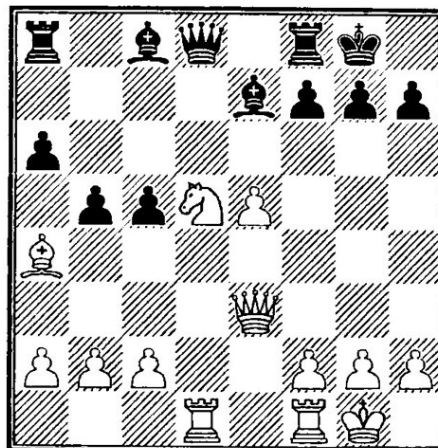

Diagram efter 15. – b5.

16. Sf6+?

Samma misstag gjorde Kristian Eriksson i sitt KM-parti mot Kennet, och det borde jag förstås ha känt till. Faktum är att Kristian visat mig ett "konstigt parti" under förberedelserna för Excelsior Cup -99, där jag var funktionär. Dessvärre hade jag tankarna på annat håll och lade inte dragen på minnet. Det var den finurlige herr Karlsson själv som vid en efteranalys klurade ut hur vit ska spela:

16. Sb6 (så och endast så, som Bent Larsen skulle ha sagt) Dc7
17. Sxa8 Dc6 18. Lb3 c4 19. Sb6
och nu tycks svart inkassera två pjäser efter 19...Lc5 men vit har paraden 20. Sd5! som vinner kvaliteten. Om svart försöker stänga in springaren med 19...Le6 spelar vit lugnt 20. Dd4! Svart kan inte hindra springarens flykt till d5; efter 20...Lc5 har vit samma trick igen: 21. Sd5!

Det här var förstås, för en spelare på min nivå, omöjligt att se vid brädet.

16...Lxf6 17. Txd8 Lxd8 18.
Lxb5 axb5 19. Dxc5 Tb8

Svart har torn och ett mäktigt löparpar för damen. Vits merbönder båtar föga mot denna angreppsmaskin, och läsaren besparas resten av partiet (på grund av tidsnöd kunde jag för övrigt inte notera de sista tio-femton dragen).

När det blev dags för tjugominuterspartier hade jag skakat av mig den obehagliga känslan av ödmjukhet och kunde ganska enkelt vinna med 2-0. Efter femton (!) spelkvällar hade jag visat att jag var bäst i klubben – på snabbchack!

KM-99

Låt oss ta ett litet skutt framåt i tiden. Som du kanske vet, käre läsare, är jag numera huvudregistrerad i Proletärens SK. Men när det hösten -99 kallades till nytt KM var jag inte nödbedd. Ett kompetent sällskap hade mött upp i de mondäna lokalerna på Kennedygatan, även om några ess lyste med sin frånvaro.

Genom hyggligt spel lyckades jag åter blanda mig i tätstriden, och i sista rondan spelade jag ett för klubbmästartiteln direkt avgörande parti. På andra sidan brädet: den mångförslagne kämpan Itai Panas, så långt obesegrad. Efter att ha sjabblat bort en lovande mittspelsställning fick jag allvarliga problem. Men min motståndare missade en forcerad vinstvariant och jag kunde rädda en halvpoäng – och nytt särspel!

Här följer det i skrivande stund purfärska första särspelspartiet.

KM-99 Särspel parti nr 1:

Vit: Gunnar Fredin
Svart: Itai Panas

Sicilianskt B 50

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. Le2 Sf6 4. c3

Denna lite udda variant har jag spelat till och från med tillfredställande resultat. Som jag ser det har min motståndare sin enda allvarliga svaghet i öppningsspelet, och mycket riktigt kände han inte till de bästa fortsättningarna.

4...Sc6 5. d4 Ld7?!

Svart fruktade att e4-bonden var förgiftad, men det går att spela 5...cxd4 6. cxd4 Sxe4 7. d5 Da5+ 8. Sc3 Sxc3 9.bxc3 varefter svart kan backa med springaren på c6 eller anta utmaningen med 9...Se5. En smått bisarr variant är 10. Sxe5 Dxc3+ 11. Ld2 Dxe5 12. 0-0 Dxd5 13. Tb1 och vit måste visa att han har komp för tre bönder.

6. e5 Sg8

En trist reträtt, men efter 6...dxe5 7. d5! har svart inte mycket att hoppas på. Kanske kan svart pröva 6...Se4 men efter 7. dxc5 Sxc5 (7...dc5? 8. Dd5) 8. exd6 står vit bättre; så är även fallet efter 7...dxe5 8. b4.

7. e6!? fxe6 8. dxc5 Sf6 9. Sg5 g6 10. Lf4

Vit vill gärna spela Ld3 och Sxh7, men svarts försvarsresurs Se5 skall först stävjas. Möjligen går det att hävda att denna ställning objektivt sett är jämn, men schack är inte bara analyser och opartiska ställningsbedömningar. Under ett parti, i själva tävlingsmomentet, är det främst en kamp mellan två viljor – ett psykenas krig. Jag har fått det spel jag vill ha; min motståndare lider.

10...d5 11. Ld3 e5

Friskt spelat, men 11...Lg7!? eller passivt försvar med 11...Dc8 förefaller bättre.

12. Sxh7 e4 13. Sxf8

Enligt min åsikt var den hittills anonyme svartfältslöparen potentiellt farlig. Vid sidan av brädet såg den mindre morsk ut.

13... Txf8 14. Le2 e5 15. Lh6 Tf7 16. Lg5 De7 17. b4 De6 18. Sa3 Se7 19. 0-0 Kf8 20. f3 e3? 21. Lh6+ Kg8 22. Lxe3 Th7 23. Sb5 Lxb5 24. Lxb5 Kg7 25. Dd2 Tah8 26. h3 Sh5

Svart gör det enda raka och satsar på ett kungsangrepp. Detta påkallar kraftfulla motåtgärder; jag upptäckte en svaghet i motståndarens uppställning som

jag i de närmaste dragen söker utnyttja.

27. Tael Sg3 28. Ld4 Sxf1

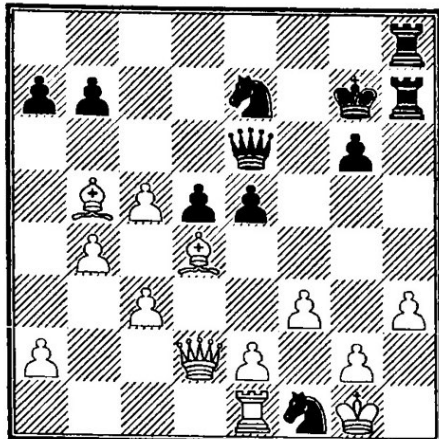

Diagram efter 28. – Sxf1.

29. Lxf1?!

Alltför snabbt spelat, trots gott om tid. Här är 29. Kxf1 starkare, t ex 29...Th5 30. Df4! Även 29. Dg5 ser intressant ut.

29...Sc6 30. Lxe5! Sxe5 31. Dd4 Te8 32. f4 Th4 33. g3 Kh7?

Segare var 33...Th5 34. g4 Df6 men efter 35. Te3 har vit klar/avgörande fördel. Resten är enkelt och tarvar inga kommentarer.

34. Txe5 Dxe5 35. fxe5 Txd4 36. cxd4 Kg7 37. Lg2 Td8 38. Kf2 Kf7 39. h4 Ke7 40. b5 a6 41. a4 axb5 42. axb5 Kd7 43. Ke3 Kc7 44. g4 Th8 45. Lxd5 Txh4 46. b6+ Kc8 47. Le6+ Kd8 48. d5 Th3+ 49. Kd4 Th1 50. c6 Td1+ 51. Ke3 bxc6 52.

dxc6 Tc1 53. c7+ Txc7 54. bxc7 Kxc7 och svart gav samtidigt upp. 1-0

Redaktionen lägger här till de två andra partierna mellan Gunnar och Itai. För ordnings skull.....

Särspelsparti nr. 2

Itai Panas (vit)-Gunnar Fredin

1. d4 d6 2. e4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Sf3 Lg7 5. Le3 c6 6. a4 b6 7. Dd2 O-O 8. Td1 Sbd7 9. Lc4 Dc7 10. Lh6 Lb7 11. O-O b5 12. Lxg7 Kxg7 13. Ld3 b4 14. e5 dxe5 15. Se4 fxd4 16. Sxd4 c5 17. Sf5+ gxf5 18. Sg3 Kh8 19. Lxf5 Se5 20. Dh6 Tg8 21. osv. Uppgivet 0-1.

Grundspelet i KM, finalomg.

Gunnar Fredin (vit)-Itai Panas 1.e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. g3 Lg7 7. Lg2 O-O 8. h3 a6 9. O-O Sc6 10. Se2 Le6 11. Sd5 Lxd5 12. exd5 Se5 13. a4 Tc8 14. Ta2 Da5 15. b3 Tc5 16. Ld2 Dd8 17. Le3 Tc8 18. a5 Sed7 19. Ld4 Sc5 20. Sf4 Se8 21. Te1 Lxd4 22. Dxd4 Sg7 23. g4 Te8 24. Da1 Dc7 25. Lf1 Sd7 26. Sd3 Dc3 27. Dd1 e5 28. dxe6ep Sxe6 29. Lg2 Sec5 30. Txe8+ Txe8 31. Ta1 Sxd3 32. cxd3 Sc5 33. Tb1 Sxd3 34. Df3 Te1+ 35. Txe1 Dxe1+ 36. Kh2 De5+ 37. Kg1 Sf4 38. Dxb7 De1+ 39. Kh2 Dxf2 40. Dc8+ Kg7 41. Dc3+ Kf8 42. Dc8+ Ke7 43. Dc7+ Ke6 44. Dc8+ Ke7 ½-½.